

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 21/20

Møtedato: 20.02.2020

Dato: 22.01.2020

Arkivsaknr: 2020/1124

Årsmelding for 2019 samt forslag til revidert reglement - Den sentrale klagenemnd

---

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Universitets- og høyskoleloven § 5-1](#)
- [Regler for Den sentrale Klagenemnd](#)

Saken gjelder:

Årsmelding fra Den sentrale klagenemnd legges fram til styret orientering. Styret bes også om å ta stilling til forslag til revidert reglement for Den sentrale klagenemnd.

Bakgrunn

Den sentrale klagenemnd er universitetets øverste klageorgan og fatter endelig vedtak i alle studentrelaterte saker vedrørende klager på enkeltvedtak og klager over formelle feil, samt saker som gjelder mistanke om fusk/forsøk på fusk, andre saker som berører utestengning fra institusjonen, og andre saker som følger av lovens eller styrets bestemmelse. Nemnda ledes av en person med dommerkompetanse, fortiden en dommer i Gulating lagmannsrett.

Den sentrale klagenemnd orienterer styret om arbeidet sitt i vedlagte årsmelding. Nemndas leder har godkjent meldingen. Klagenemnda behandlet totalt 87 saker i 2019 (87). Av disse var 55 klagesaker (49), 31 (36) fuskesaker, én skikketssak og ingen (2) vedrørende merknad på politiattest ved opptak. (2018 i parentes). Den totale saksmengden for 2019 skiller seg ikke ut sammenlignet med tidligere år og det er flest saker fra Det juridiske fakultet.

Det er behov for en generell gjennomgang av det gjeldende reglementet for nemnda, endringer ble sist foretatt i 2013. Det er gjort flere språklige endringer og strukturendringer i det reviderte reglementet. Det er også tatt ut noen bestemmelser som ikke praktiseres og som heller ikke er ønskelig å ha i reglementet, blant annet punkt V i någjeldende reglement, hvor det er presisert at klagenemndas avgjørelser legges frem for Universitetsstyret til orientering. Bestemmelsen om universitetsstyret kan overprøve klagenemndas avgjørelser er også tatt ut.

Styret blir i praksis orientert om klagenemndas oppgaver gjennom årsmeldinger og ikke gjennom enkeltsaker, og det er derfor hensiktsmessig at bestemmelsene fjernes. Hva gjelder muligheten til overprøvelse av klagenemndas vedtak, foreligger denne muligheten fortsatt etter forvaltningsloven § 35 selv om bestemmelsen fjernes i reglementet.

Det reviderte reglementet har vært lagt frem for Den sentrale klagenemnd.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Det reviderte reglementet vil sikre formålstjenlig rammer for nemndas arbeid, samt gjenspeile gjeldende krav og praksis. Årsmeldingen viser Den sentrale klagenemnds viktige rolle, både

som rettsikkerhetsgarantist generelt og som universitetets særorgan i fuskesaker. Det kan videre fremheves at nemnda mottok en sak til behandling fra skikkethetsnemnda i 2019.

Forslag til vedtak:

1. Styret tar årsmeldingen for Den sentrale klagenemnd til orientering.
2. Styret vedtar revidert reglement for Den sentrale klagenemnd.

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

22.01.2020/Bavin Wahab-Jami

Vedlegg

- 1 Den sentrale klagenemnd årsmelding 2019
- 2 Utkast til revidert reglement for Den sentrale klagenemnd

UNIVERSITETET I BERGEN

**Den sentrale klagenemnd
årsmelding 2019**

Innhold

Generelt om Den sentrale klagenemnd	3
Sammensetningen av klagenemnda i 2019	3
Saker i klagenemnda 2019	4
Politiattestsaker	4
Klagesaker	4
Fuskesaker	4
Antall saker tidligere år – utviklingen	5
Advokatrepresentasjon	5
Merknader	6

Generelt om Den sentrale klagenemnd

Etter universitets- og høyskoleloven § 5-1 plikter universiteter og høyskoler å opprette en klagenemnd, og bestemmelsen er grunnlaget for virksomheten til Den sentrale klagenemnd ved UiB. Nemndas mandat er å behandle klager over enkeltvedtak, fuskesaker mot studentene, og visse andre typer disiplinærsaker. Arbeidsområdet og arbeidsformen for klagenemnda er regulert i «Regler for Den sentrale klagenemnd ved Universitetet i Bergen», som finnes her:

<http://regler.uib.no/regler/Del-1-Overordnede-rammer/1.4-Regler-om-nemnder-og-utvalg/Den-sentrale-klagenemnd-Lovpaalagt-organ>

Sammensetningen av klagenemnda i 2019

Lederen og hennes vara, samt de vitenskapelig ansatte, har funksjonstid ut juli 2021.

Sammensetningen var slik i vårsemesteret:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
lagdommer Beate Blom, leder	tingrettsdommer Berit Sangolt
professor Tanja Barth	førsteamanuensis Esperanza Diaz
professor Espen Gamlund	professor Jarle Berntsen
student Aleksander M. Gjøsæter	student Carl Henrik Andersson
student Cecilie Andrea Løvseth Arnesen	student Miriam Whittall Norborg

Nye studentmedlemmer ble oppnevnt i juni 2019, og nemnda hadde følgende sammensetning i høstsemesteret:

<u>Representant</u>	<u>Vararepresentant</u>
lagdommer Beate Blom, leder	tingrettsdommer Berit Sangolt
professor Tanja Barth	førsteamanuensis Esperanza Diaz
professor Knut Hidle	professor Jarle Berntsen
student Aleksander M. Gjøsæter	student Carl Henrik Andersson
student Ane Arnestad	student Susanne Lohne Iversen

Sekretariat:

Universitetsdirektørens kontor ved Sekretariat for universitetsledelsen.

Saker i klagenemnda 2019

Nemnda realitetsbehandlet 87 saker i 2019, mot 87 i 2018.

Tabellen under gir en oversikt over konklusjonene i sakene som ble realitetsbehandlet, slik disse er fordelt på fakultetene og Studieadministrativ avdeling. I 2019 kom det som tidligere flest saker fra Det juridiske fakultet.

Sakstype og utfall per fakultet	Fusk, annullering	Fusk, utestenging ett semester	Fusk, utestenging to semester	Fusk, henlagt (frifinnelse)	Klager, medhold	Klager, ikke medhold	Politiattest	Antall saker per fakultet
JUR	10	2	3		2	8		25
PSY					1			1
MN	1	1	1	1				4
MED				1		6		7
HF	1	3			2	6		12
SV	4	1				10		15
KMD					1			1
SA	2				1	17		20
Totalt	18	7	4	2	7	47		85

I tillegg behandlet nemnda en klage fra Det sentrale valgstyret hvor klager fikk medhold. Nemnda har også behandlet en skikketssak.

Politiattestsaker

Nemnda er førsteinstans til å behandle saker som gjelder spørsmål om ekskludering fra enkelte typer praksisstudier eller klinisk undervisning som følge av merknad på politiattest, jf. uhl. § 4-9 (5). I 2019 ble ingen slike saker behandlet. I 2018 og i 2017 ble 2 saker behandlet hvert år.

Klagesaker

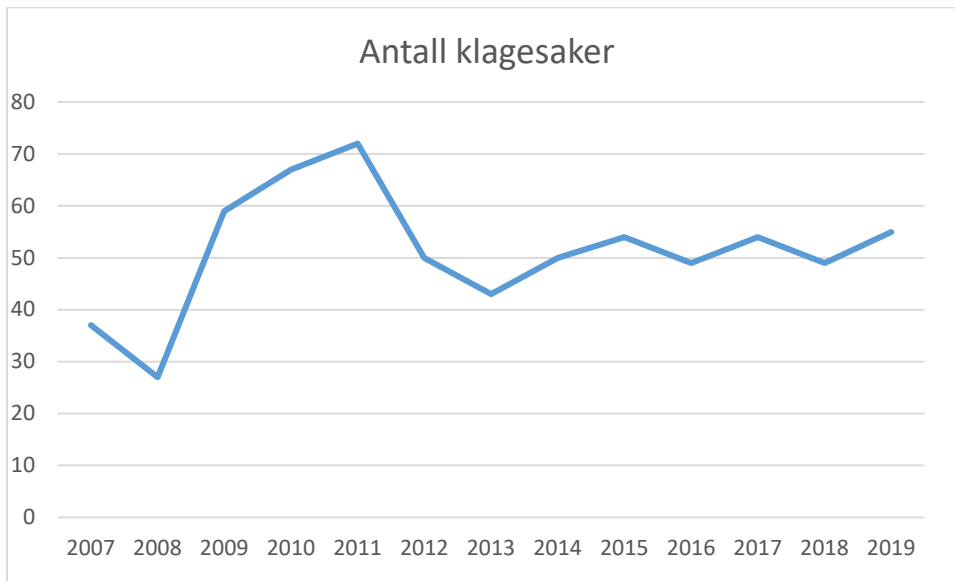
Klagesaker er saker hvor en student har klaget på et enkeltvedtak truffet av institusjonen. Enkeltvedtaket kan for eksempel være avslag på søknad om lokalt opptak, avslag på søknad om permisjon, avslag på ulike dispensasjonssøknader, vedtak om tap av eksamensrett eller tap av studierett og lignende. Nemnda behandlet 55 klagesaker i 2019. Av sakene i 2019 var det 8 som resulterte i at klageren fikk medhold eller delvis medhold, og 47 hvor klageren ikke fikk medhold.

Fuskesaker

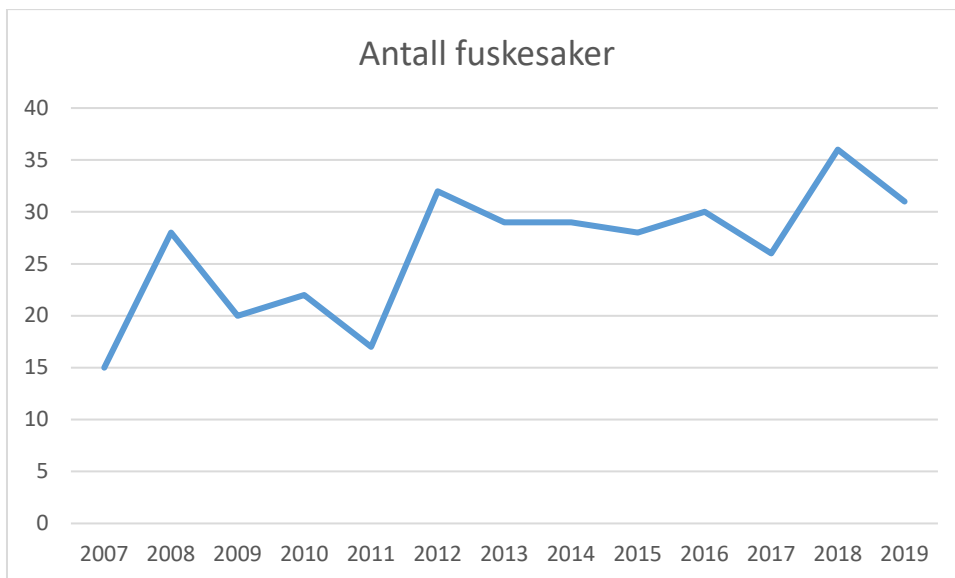
Fuskesaker er saker om mistanke om fusk etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-7 (annullering) og 4-8 (utestenging). I 2019 behandlet nemnda 31 slike saker. 2 saker ble henlagt uten reaksjon. Annullering er den vanligste reaksjonen i fuskesakene.

Antall saker tidligere år – utviklingen

Utviklingen i antall klagesaker siden 2007 ser slik ut:

Utviklingen i antall fuskesaker siden 2007:

Advokatrepresentasjon

Etter uhl. § 4-8 (5) har studenter som får reist sak som kan ende med utestengelse mot seg, rett til advokatbistand for universitetets regning. Det samme gjelder i politiattestsaker. I klagesaker har studenten som hovedregel ikke rett til å få dekket sakskostnadene sine dersom de ikke får medhold i klagen. De som får medhold, kan få eventuelle sakskostnader dekket etter nærmere regler i forvaltningsloven § 36.

I 2018 var noen av studentene representert av advokat i fuskesakene.

Merknader

Antall saker og vanlige sakstyper

På grunn av lave absolutte tall vil små endringer i antall saker gi store utslag i diagrammene over. Dette er særlig synlig i tallene frem til 2012. I årene etter 2012 har antallet saker for nemnda vært relativt stabilt, men fortsatt høyt. Nemnda vil, som tidligere, advare mot å tolke antallet fuskesaker som en sikker indikasjon på hvor mye studentfusk det er ved UiB.

Blant fuskesakene har flertallet oppstått ved mistanke om plagiat, mens de resterende gjelder medbrakt ikke-tillatte hjelpemidler til eksamen. Klagesakene er langt mindre ensartede, men klage på avslag på opptak/innpassing av fag og klage på tilrettelegging utgjør en stor del. De øvrige sakene fordeler seg jevnt på kategoriene av saker som nemnda behandler.

Arbeidsmengde og bruk av Admincontrol

Det høye antallet saker innebærer at både sekretariatet og nemndas medlemmer må bruke mye tid og ressurser på nemndsarbeidet. Sekretariatet var besatt med en saksbehandlere fram til september 2019, mens to saksbehandlere har forestått sekretariatsfunksjonen fra september til desember.

Årsrapporten for 2016 omtalte digitalisering av nemndas arbeid, hvor målsettingen var å arbeide fullstendig papirfritt i løpet av 2017. Dette arbeidet har fortsatt i 2019, og Admincontrol-plattformen er nå godt innarbeidet som et velfungerende arbeidsverktøy for nemndsarbeidet.

Forslag til nytt reglement:

Regler for Den sentrale klagenemnd

§ 1 Mandat

Universitetet i Bergen skal ha en sentral klagenemnd som skal behandle følgende:

- a) Klager over enkeltvedtak, jf. universitets- og høyskoleloven §§ 5-1 (1) og 7-6 (2).
- b) Saker om bruk av falskt vitnemål, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-7 (8)
- c) Saker om annullering og utestenging etter fusk, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7 (1) jf. § 4-8 (3).
- d) Saker om grovt klanderverdig opptreden under praksis eller klinisk undervisning, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-8 (2).
- e) Saker om utestengelse fra klinisk undervisning eller praksisstudier som følge av merknader på politiattest, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-9 (5).
- f) Saker om manglende skikkethet for yrket, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10(3).
- g) Klagesaker i henhold til bestemmelsene om klage i "Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.d) ved Universitetet i Bergen".
- h) Klagesaker i henhold til bestemmelse om klage i «Forskrift for graden doctor philosophiae ved Universitetet i Bergen»
- i) Klager i forbindelse med valg av representanter og ombud ved Universitetet i Bergen.

Gjeldende reglement:

Den sentrale klagenemnd

Godkjent av universitetsstyret i møte 15.06.2006, sist endret 24.09.2013.

I

Universitetet i Bergen skal ha en klagenemnd, Den sentrale klagenemnd, som skal avgjøre klagesaker og andre saker som nevnt i pkt. III.

II

Den sentrale klagenemnd består av 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. To medlemmer skal være universitetslærere, oppnevnt med fire års funksjonstid. Lederen med varamedlem skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og oppnevnes med fire års funksjonstid. Lederen med varamedlem skal ikke være tilsatt ved Universitetet i Bergen. To medlemmer skal være studenter, oppnevnt etter forslag fra Studentrådet med ett års funksjonstid. Det oppnevnes to personlige varamedlemmer for hver av studentrepresentantene. Ingen av medlemmene kan være med i styringsorgan på universitetet.

Et medlem med varamedlem(mer) blir stående inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt. Et medlem fortsetter også til behandlingen av påbegynte saker er avsluttet.

III

Klagenemnda behandler følgende saker:

- Klager over enkeltvedtak, jf. universitets- og høyskolelovens §§ 5-1 (1) og 7-6 (2).
- Klager over avgjørelser om permisjon og fravær, samt om helt eller delvis tap av studieretten, jf. studie- og gradsreglementets § 5.

§ 2 Nemndas medlemmer

(1) Klagenemnda skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer. Rektor kan oppnevne ledere og medlemmer til nemnda.

(2) Leder og varaleder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere og de skal ikke være tilsatt ved Universitetet i Bergen.

(3) To av medlemmene skal være vitenskapelig ansatte ved universitetet, og to skal være studenter. Studentene oppnevnes etter forslag fra Studentparlamentet med ett års funksjonstid. Det oppnevnes to personlige varamedlemmer for hver av studentrepresentantene. De øvrige medlemmene oppnevnes med fire års funksjonstid. Et medlem med varamedlem(mer) blir sittende inntil nytt medlem er oppnevnt, selv om funksjonstiden er utløpt.

(4) Medlem av universitetsstyret kan ikke være medlem av klagenemnda.

(5) Nemndas leder, varaleder samt medlemmer, honoreres for arbeidet i nemnda.

§ 3 Saksbehandling - klagerett

For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven. Skriftlig vedtak skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages, så lenge nemnda ikke har behandlet saken som førsteinstans. Studenten skal skriftlig informeres om eventuell klagerett.

§ 4. Nemndas møter

(1) Nemnda har som hovedregel møte en gang i måneden, foruten juli. Avgjørelsen skjer i lukket møte, basert på skriftlig saksbehandling.

- Klager i forbindelse med valg av representanter og ombud ved Universitetet i Bergen.
- Saker etter universitets- og høyskolelovens §§ 3-7 (8), 4-7 (1), 4-8 (2) og (3), 4-9 (5), 4-10 (3).
- Klagesaker i henhold til bestemmelsene om klage i "Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.d) ved Universitetet i Bergen".

IV

Avgjørelsen skjer i møte. Nemnda avgjør om det er grunn til å innkalle klageren til å møte for nemnda eller til å innhente uttalelser fra andre instanser.

V

For saksbehandlingen gjelder reglene i forvaltningsloven. Avgjørelsen skal foreligge innen tre uker hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

Klagenemndas avgjørelser legges frem for Universitetsstyret til orientering. Rektor eller Universitetsstyret kan bestemme at klagenemndas avgjørelse skal prøves av styret hvis avgjørelsen er av stor prinsipiell betydning, eller det er grunn til å tro at den er uriktig. Universitetsstyret kan bare omgjøre klagenemndas vedtak hvor endringen ikke vil være til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller tilgodeser, eller hvor vedtaket må anses som ugyldig. Universitetsstyrets vedtak i slik omgjørings sak kan ikke påklages.

Vedtaket om annullering av eksamen og/eller om utestengning fra studier og eksamen på grunn av fusk, jf. universitets- og høyskolelovens §§ 4-7 og 4-8, jf. pkt. III, nest siste underpunkt i reglene her, kan likevel påklages, jf. lovens §§ 4-7 (3) og 4-8 (4).

VI

<p>(2) Nemnda, kan dersom det foreligger særlige grunner, innvilge klager/student å møte personlig for nemnda.</p>	<p>Universitetsdirektøren utpeker sekretær for klagenemnda. Sekretæren drar omsorg for nemndas arkiv.</p>
<p>§ 5 Vedtaksførhet - leders dobbeltstemme</p>	<p>Etter fullmakt fra lederen kan sekretæren sørge for forberedelse av saken.</p>
<p>Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller varamedlem for leder og to andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet har leder dobbeltstemme.</p>	<p>Endringene settes i verk straks.</p>
<p>§ 6 Sekretariat og årsmelding</p>	
<p>Universitetsdirektøren utpeker sekretariat for klagenemnda.</p>	
<p>Nemnda legger fram sin årsmelding for universitetsstyret.</p>	
<p>§ 7 Endringer</p>	
<p>Rektor kan gjøre mindre justeringer i dette reglementet.</p>	